

YENİ TEŞVİK SİSTEMİNDE MADENCİLİK SEKTÖRÜ

Yrd.Doç.Dr. Öner Yusuf TORAMAN
Maden Mühendisi

I.Bölge	II.Bölge	III.Bölge	IV.Bölge
TR10 İstanbul	TR22 Balıkesir, Çanakkale (Bozcaada, Gökçeada hariç)	TR52 Konya, Karaman	TR82 Kastamonu, Çankırı, Sinop
TR21 Tekirdağ, Edirne, Kırklareli	TR32 Aydın, Denizli, Muğla	TR63 Hatay, Kahramanmaraş, Osmaniye	TR90 Trabzon, Ordu, Giresun, Rize, Artvin, Gümüşhane
TR31 İzmir	TR61 Antalya, Isparta, Burdur	TR71 Kırıkkale, Aksaray, Niğde, Nevşehir, Kırşehir	TRA1 Erzurum, Erzincan, Bayburt
TR41 Bursa, Eskişehir, Bilecik	TR62 Adana, Mersin	TR33 Manisa, Afyonkarahisar, Kütahya, Uşak	TRA2 Ağrı, Kars, Ardahan, Iğdır
TR42 Kocaeli, Sakarya, Düzce, Bolu, Yalova		TR72 Kayseri, Sivas, Yozgat	TRB2 Van, Muş, Bitlis, Hakkari
TR51 Ankara		TR81 Zonguldak, Karabük, Bartın	TRB1 Malatya, Elazığ, Bingöl, Tunceli
		TR83 Samsun, Tokat, Çorum, Amasya	TRC2 Şanlıurfa, Diyarbakır
		TRC1 Gaziantep, Adıyaman, Kilis	TRC3 Mardin, Batman, Şırnak, Siirt
			TR22 Çanakkale İli Bozcaada, Gökçeada İlçeleri

Kalkınma Planları ve Yıllık Programlarda öngörülen hedefler ile uluslararası anlaşmalara uygun olarak,

- tasarrufları katma değeri yüksek yatırımlara yönlendirmek,
- üretimi ve istihdamı artırmak,
- yatırım eğiliminin devamlılığını ve sürdürülebilir kalkınmayı sağlamak,
- uluslararası rekabet gücünü artıracak teknoloji ve araştırma-geliştirme içeriği yüksek büyük ölçekli yatırımları özendirme,
- doğrudan yabancı yatırımları artırmak,

Bölgeler	Gümrük vergisi muafiyeti	KDV istisnası	Vergi indirimi	Sigorta primi işveren hissesi desteği	Yatırım yeri tahsis	Faiz desteği
I ve II	+	+	+	+	+	
III ve IV	+	+	+	+	+	+
Büyük ölçekli yatırımlar	+	+	+	+	+	

- bölgesel gelişmişlik farklılıklarını gidermek,
- çevre korumaya yönelik yatırımlar ile araştırma ve geliştirme faaliyetlerini desteklemek

üzere 16.07.2009 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan "YATIRIMLARDA DEVLET YARDIMLARI HAKKINDA KARAR" ile getirilen son düzenlemede Madencilik Sektörü de yer almaktadır. Bu düzenleme ile bölgelerin gelişmişlik düzeylerine paralel olarak (bu kapsamda Türkiye 4 bölgeye ayrılmıştır) sektöre yatırım yapacak firmalara çeşitli vergi indirimleri ve muafiyetler tanınmaktadır. Aşağıda bu destek unsurları belirtilmektedir.

YATIRIM TEŞVİK UYGULAMALARINDA BÖLGELER

Devlet Yardımları Kapsamındaki Destek Unsurları :

Yatırımların bu Karar kapsamındaki destek unsurlarından yararlanabilmesi için ise makro ekonomik programlar, arz-talep dengesi, sektörel, malî ve teknik değerlendirmeler çerçevesinde projenin uygun görülmesi ve teşvik belgesi düzenlenmesi gerekmektedir.

Büyük ölçekli yatırımlar ile bölgesel uygulamaya kapsamında gerçekleştirilen yatırımlarda, 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 32/A maddesi çerçevesinde, kurumlar vergisi veya gelir vergisine uygulanacak indirim oranları ile yatırıma katkı oranları aşağıda belirtilmiştir.

Bölgelere Göre Vergi indirimi Oranları :

Ancak, teşvik belgesi kapsamında 31/12/2010 tarihine kadar yatırıma başlanması hâlinde aşağıda belirtilen indirim oranları ile yatırıma katkı oranları uygulanacaktır.

Aşağıda bölgesel teşviklerden yararlanacak Madencilik Alt Sektörü ve asgari yatırım tutarları verilmektedir.

Bölgeler	Bölgesel Uygulama		Büyük Ölçekli Yatırımlar	
	Yatırıma katkı oranı (%)	Kurumlar vergisi veya gelir vergisi indirim oranı (%)	Yatırıma katkı oranı (%)	Kurumlar vergisi veya gelir vergisi indirim oranı (%)
I	10	25	25	25
II	15	40	30	40
III	20	60	40	60
IV	25	80	45	80

Bölgesel Teşviklerden Yararlanacak Madencilik Sektörü Yatırımları ve Asgari Yatırım Tutarları

Not: Yukarıdaki yatırımlara ait ilgili sanayi odalarınca teşvik belgesi müracaatı değerlendirilebilecektir.

* I. Grup madenler (Maden Kanunu kapsamında)

a) İnşaat ile yol yapımında kullanılan ve tabiiatta doğal olarak bulunan kum ve çakıl, %80'nin altında SiO₂ içeren kum, ariyet malzemesi ve SiO₂ oranına bakılmaksızın denizlerdeki kum ve çakıllar

b) Tuğla-kiremit kili, Çimento kili, Marn, Puzolanik kayaç (Tras) ile çimento ve seramik sanayilerinde kullanılan ve diğer gruplarda yer almayan kayaçlar ile;

- 1) %25'den az Al₂O₃ içeren killer,
- 2) %50'den az montmorillonit minerali içeren kayaçlar,
- 3) %50'den az illit minerali içeren kayaçlar,
- 4) %50'den az zeolit minerali içeren kayaçlar,
- 5) Na₂O ve K₂O toplamı %5' den az olan kayaçlar

Bölgeler	Bölgesel Uygulama		Büyük Ölçekli Yatırımlar	
	Yatırıma katkı oranı (%)	Kurumlar vergisi veya gelir vergisi indirim oranı (%)	Yatırıma katkı oranı (%)	Kurumlar vergisi veya gelir vergisi indirim oranı (%)
I	20	50	30	50
II	30	60	40	60
III	40	80	50	80
IV	60	90	70	90

GENEL TEŞVİK SİSTEMİNDEN TEŞVİK EDİLMEMEYEN MADENCİLİK YATIRIMLARI

Genel Teşvik sisteminden teşvik edilemeyecek madencilik yatırımları;

- 1/8/1996 tarihli ve 22714 sayılı Resmî Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren "Türkiye Cumhuriyeti ve Avrupa Kömür Çelik Topluluğu Arasında Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğunu Kuran Antlaşmanın Yetki Alanına Giren Ürünlerin Ticareti ile İlgili Anlaşma" Eki ürün listesinde yer alan ürünlerin üretimine yönelik yatırımlar,
- Tuğla ve kiremit üretimine yönelik modernizasyon cinsi dışındaki yatırımlar,
- Kamu kurum ve kuruluşları ile yapılanlar da dahil olmak üzere rödovanslı madencilik yatırımları şeklinde belirlenmiştir.

BÜYÜK ÖLÇEKLİ MADENCİLİK YATIRIMLARI**

Maden Kanununda belirtilen IV/c grubu metalik madenlerle*** ilgili nihai metal üretimine yönelik izabe (cevher işleme) tesisleri ile bu tesislere entegre maden üretimine yönelik (istihraç+işleme) yatırımlar (AKÇT kapsamı ürünler hariç) büyük ölçekli yatırımlar olarak belirlenmiştir.

** 13/06/2006 tarihli ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 18/02/2009 tarihli ve 5838 sayılı Kanunun 9 uncu maddesi ile değişik 32/A maddesinde belirtilen 50 Milyon TL üzerindeki yatırımlar.

*** Altın, Gümüş, Platin, Bakır, Kurşun, Çinko, Demir, Pirit, Manganez, Krom, Civa, Antimuan, Kalay, Vanadyum, Arsenik, Molibden, Tungsten (Volframit, Şelit), Kobalt, Nikel, Kadmiyum, Bizmut, Titan (İlmenit, Rutil), Alüminyum (Boksit, Gipsit, Böhmit), Nadir toprak elementleri (Seryum Grubu, Yttriyum Grubu) ve Nadir toprak mineralleri (Bastnazit, Monazit, Ksenotim, Serit, Oyksenit, Samarskit, Fergusonit), Sezyum, Rubidyum, Berilyum, İndiyum, Galyum, Talyum, Zirkonyum, Hafniyum, Germaniyum, Niobyum, Tantalyum, Selenyum, Telluryum, Renyum.

Yatırım	Bölgeler	Asgari Yatırım Tutarları
Madenlik ve taşocaklığı yatırımları (1 inci grup madenler*, mıcır, rödovanslı madencilik hariç)	1. ve 2. Bölgedeki tüm iller (İstanbul hariç)	1 Milyon TL
	3. ve 4. Bölgedeki tüm iller	500 Bin TL
Metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı (fırınlanmış kilden, kiremit, briket, tuğla ve inşaat malzemeleri, çimento, inşaat amaçlı beton ürünleri, hazır beton, harç, çok katlı yalıtım camları hariç)	1. Bölge TR21 (Tekirdağ, Edirne, Kırklareli) TR41 (Bursa, Eskişehir, Bilecik)	5 Milyon TL
	2. Bölge TR22 (Balıkesir, Çanakkale-Bozcaada ve Gökçeada İlçeleri hariç-) TR32 (Aydın, Denizli, Muğla)	4 Milyon TL
	3. Bölge TR33 (Manisa, Afyonkarahisar, Kütahya, Uşak) TR72 (Kayseri, Sivas, Yozgat) TR81 (Zonguldak, Karabük, Bartın) TR83 (Samsun, Tokat, Çorum, Amasya)	2 Milyon TL
	4. Bölge TR82 (Kastamonu Çankırı, Sinop)	500 Bin TL
Metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı (cam ve cam ürünleri, fırınlanmış kilden kiremit, briket, tuğla ve inşaat malzemeleri, çimento, hazır beton ve harç hariç)	3. Bölge TRC1 (Gaziantep, Adıyaman, Kilis)	2 Milyon TL
Metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı; sadece çimento, beton veya suni taştan inşaat amaçlı prefabrik yapı elemanları	2. Bölge TR61 (Antalya, Isparta, Burdur)	4 Milyon TL
	3. Bölge TR71 (Kırkkale, Aksaray, Niğde, Nevşehir, Kırşehir) TR52 (Konya, Karaman)	2 Milyon TL
	4. Bölge TR90 (Trabzon, Ordu, Giresun, Rize, Artvin, Gümüşhane) TRB1 (Malatya, Elazığ, Bingöl, Tunceli)	500 Bin TL
*Metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı (çok katlı yalıtım camları, kiremit, briket, tuğla, çimento, hazır beton ve harç hariç)	4. Bölge TRA1 (Erzurum, Erzincan, Bayburt) TRA2 (Ağrı, Kars, Iğdır, Ardahan) TRB2 (Van, Muş, Bitlis, Hakkari) TRC2 (Şanlıurfa, Diyarbakır) TRC3 (Mardin, Batman, Şırnak, Siirt)	500 Bin TL

MADENCİLİK VE ENERJİ YATIRIMLARINDA TEŞVİK BELGESİ TALEBİNDE BULUNULMADAN ÖNCE KAMU KURUM VE KURULUŞLARINDAN ALINMASI GEREKEN BİLGİ VE BELGELER:

a) 3213 sayılı Maden Kanununa tabii istihraç ve istihracı da ihtiva eden entegrasyon yatırımlarında, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Maden İşleri Genel Müdürlüğü tarafından bizzat yatırımcı adına düzenlenmiş İşletme Ruhsatı ve İşletme İzininin tasdikli suretleri,

b) 3213 sayılı Maden Kanununda tanımlanan 1 (a) grubu madenlerden II Özel İdareleri tarafından ruhsatlandırılanlarda İşletme Ruhsatı tasdikli sureti,

c) Elektrik Piyasası Yönetmeliğine tabii elektrik enerjisi üretimi, iletimi ve dağıtımına yönelik yatırımlarda, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK) tarafından yatırımcı adına düzenlenen Lisansın tasdikli sureti,

ç) Enerji Piyasası mevzuatına uygun olarak, kendi ihtiyaçlarını karşılamak üzere elektrik enerjisi üretimi yapan ve iletim veya dağıtım şebekesi ile paralel çalışmayan (ada konumundaki) üretim tesisleri ile ilgili olarak Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığından alınacak proje onayına ilişkin yazı,

d) Jeotermal sondaj ve üretim yatırımlarında İşletme Ruhsatı, petrol ve doğalgaz sondaj ve üretim yatırımlarında ise ilgili Kamu Kurum ve Kuruluşlarının mevzuatında yer alan nihai izin ve/veya ruhsatlar.

KAYNAK:

1) 14/07/2009 tarihli ve 2009/15199 sayılı Bakanlar Kurulu Kararnamesi ile yürürlüğe konulan Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar (16.7.2009 Tarih ve 27290 Sayılı Resmi Gazete)

2) Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Kararın Uygulanmasına İlişkin Tebliğ (Tebliğ No:2009/1) (28.7.2009 Tarih ve 27302 Sayılı Resmi Gazete)